

Koivuhiiri

Buskmus
Sicista betulina

Uhanalaisuusluokka (IUCN): elinvoimainen (LC)

EU:n lajikoodi: 1343

Rauhoitettu (LSL 9/2023)

Luontodirektiivin laji (liite IV)

BOR suojelutaso suotuisa, vakaa

Luonnehdinta

Koivuhiiri on 50–75 mm pitkä ja häntä noin 1 ½ kertaa ruumiin pituinen. Selkä ja kyljet ovat tasaisen ruskeita ja selässä on kuonosta hännän tyveen jatkuva musta juova. Vatsapuoli on harmaampi. Koivuhiiren ravintoon kuuluvat sienet, marjat ja hyönteiset. Koivuhiiri on vain etäistä sukua varsinaisille hiirille. Se viettää talven (syyskuusta toukokuuhun) horroksessa. Horrostamisen vuoksi laji elää iäkkäämmäksi kuin muut samankokoiset pikkunisäkkäät. Naaraat ehdivät poikia kuitenkin vain kerran kesässä eli koivuhiiri on hitaasti lisääntyvä laji.

Elinympäristö ja levinneisyys

Koivuhiirtä tavataan Etelä- ja Kaakkois-Suomessa sekä Pohjanlahden perukoilla. Lounais- ja Länsi-Suomesta ja isosta osasta Pohjanmaata se näyttää puuttuvan. Koivuhiiri elää hyvin vaihtelevissa elinympäristöissä, mutta yleensä niissä on rehevä heinä- ja ruohokasvusto kuten hakkuuaukioilla, niityillä, luonnonheinikoissa, pihoidilla, puutarhoissa ja viljapelloilla.

Nykytila ja uhkatekijät

Laji on harvalukuinen, mutta elinvoimainen Suomessa. On todennäköistä, että laji on yleisempi kuin nykyisin tiedetään. Lajin esiintymistä on tutkittu Suomessa melko vähän, mutta tietoja on kertynyt muista pikkunisäkä- ja petolintutkimuksista. Tiedossa ei ole mitään erityistä lajia uhkaavaa tekijää.

Hoitosuositukset

Koivuhiirellä ei ole erityistä hoitotarvetta. Tehostetulla tarkkailulla voidaan selvittää tarkemmin koivuhiiren runsautta ja levinneisyyttä.

Lähteet

Bjärvan, A. 1996. Euroopan nisäkkäät. Suom. Pöyhönen, O. Tammi, Helsinki. 291 s.

Henttonen, H. & Liukko, U.-M. 2012: *Sicista betulina* in Finland. – In: 1st International Symposium – The Northern Birchmouse (*Sicista betulina*), 2012 Oct 28-30, Kiel – Molfsee, Germany. Self-published by Stiftung Naturschutz Schleswig-Holstein. 2012, 181 pp.

Henttonen, H. 2017. Koivuhiiri (*Sicista betulina* Pallas, 1779). – Julkaisussa: Nieminen, M. & Ahola, A. (toim). Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt. s. 45–47. Suomen Ympäristö 1. Ympäristöministeriö. 278 s. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-11-4638-1>

Ympäristöhallinto. 2019. Suomen raportti EU:lle luontodirektiivin toimeenpanosta lajeittain ja luontotyypeittäin 2013–2018. [Vii-tattu 2020.] www.ymparisto.fi/ Luontodirektiivinlajiraportit.